

komme til den Overbevisning, at en Optagelse af den gamle Strid paa den Maade, som nu er indledet, aldrig hertilands kan blive det Følt og Land, hvis Vel Regeringen først og fremmest skal vaage over, til nogen virkelig Nytte. Jeg har ogsaa en personlig Ret til at tale om disse Forhold, thi jeg havde ønsket, at, efterat den forrige store Strid var bleven lagt tilside, og man havde gjort Forsøg paa at indlede en Forhandling med hinanden om de mange forskellige Spørgsmaal, som dels et Samfund søder, eftersom Tiden gaar, men som dels ogsaa vare forgjængte Spørgsmaal fra tidligere Stridigheder — jeg siger, at jeg havde ønsket, at vi vare komne til en Afgjørelse af disse Spørgsmaal, selv om adskillige vare blevene liggende, naar man dog var enig om ved fælles Indbefømmen at tage, hvad man kunde faae. Men ganske vist, det var kun et Par Aars Tid høist, at jeg havde det Haab om at kunne faae ærede Modstandere ind paa denne Betragtning. Iffor var der forskjellige Symptomer paa, at ærede Modstandere begyndte at blive kjede af denne Fred og kjede af en Politik, som der dog formentlig er mange Betingelser for, og iaar ere disse Symptomer slaede ud paa den Maade, som det er fset. Jeg vil sige, at det er en Mening, som naer langt ud over de enkelte Partier, den: om det ikke nu skulde være langt nyttigere end at strides, at gjøre paany et alvorlig Forsøg under heldige Betingelser, f. Ex. ved at vedtage en saa fortrinlig Finantslov som den, vi foreslaa saavel her i Thinget som andetsteds. Saa gaar den ærede Minister gerne, siger han. For en Enighed imellem begge Thingene vil den ærede Minister vige — jeg kommer ikke ind paa parlamentariske Betragtninger iøvrigt, jeg taler rent konstitutionelt — nuvel, saa tage vi begge Thingene — jeg mener ikke i Sommermaanederne, vi maa have nogen Fred, men altsaa til Efteraaret — under nye Forhold, hvor vi kunne lægge det Gamle, der er os imellem, tilside, og optage med dem paany Forhandlingerne om Reformer! Men det vil Regeringen ikke. Den vil have et andet Folkething, inden den træder tilbage. Den personlige Tilfredsstillelse at kunne træde tilbage og sige: Vi have atter besøgt Folkethinget, kan jeg ikke vurdere; men jeg tror, at den høitærede Conseilspræsident, der utvivlsomt sætter Fædrelandets Interesser høiere end sine egne, vil, naar det gaar op for ham, at der kan være Noget i Anbringningen, jeg her gjør, give, det haaber jeg, andre Tanker Rum end dem, som vi i dette Øieblik have hørt udtalt fra den ærede Conseilspræsident. — Jeg har endnu et Par Smaabemærkninger at gjøre til, hvad den ærede Minister fremsatte, og det er, at den ærede Minister ironisere over mine Ytringer om, at vi ere gaaede Salveien imøde med Hensyn til Dyrtidstillaget. Det er imidlertid min oprigtige Mening, og ingen

Spøg. Vi ere ikke blot gaaede Salveien, men over tre Fjerdedele af Veien, hvad Antallet af de Embeds- og Bestillingsmænd angaar, som man har ønsket at give Tilleg, og $\frac{1}{6}$ af Veien med Hensyn til, hvad Flertallet har foreslaaet som Maximalgrændse. Men jeg vil nu sige, at jo mere vi tale om dette, jo mindre Tjeneste gjøre vi de Paagjældende. Jeg frygter for, at jo oftere den høitærede Conseilspræsident bringer sit Dyrtidstillag ud paa Valgtribunen, jo vanskeligere vil det blive for ham ei blot at faae Dyrtidstillaget, men ogsaa Lønningsrevisionen fremmet saaledes, som maaste dog et Flertal af os maatte ønske det. Jeg tror ikke, at den Slags Spørgsmaal om, hvad Embedsmænd, der ofte ere henviste til at leve her og der paa bestemte Steder uden Hensyn til Prisforholdene, skulle have for deres Arbejde, godt kan afgjøres paa Valgtribunerne. Der kommer uvilkaarlig en Stemning derfra, som trænger sig ind her — og det er jo naturligt, vi staa jo i en levende Forbindelse med Valgtribunerne — og denne Stemning kan let blive en Indring for en til alle Sider vel gennemført, billig Revision af Lønningslovene, og da ville Embedsmændene komme til at beklage, ei blot, at det er den høitærede Conseilspræsident, trods hans gode Villie, der har skullet gennemføre Dyrtidstillaget, men at det ogsaa er ham, der har skullet gennemføre Lønningsrevisionen. Der er her ikke Noget, der betvivler hans gode Villie; men Faktum bliver, at han har ikke evnet at gennemføre det, og den Conseilspræsident, som ikke evner at bruge det konstitutionelle Apparat, som Grundloven engang giver, kan være den fortræffeligste Mand af Verden og have de fortrinligste Egenstaber iøvrigt, og dog maa vi sige om ham: paa denne Plads duer han ikke. I en vis Forstand gjør det mig ondt, at Godseierpolitiken skal faae saa megen Uvillie imod sig — undskyld, at jeg bruger dette Udtryk — som den i den senere Tid har faaet. Da den første Gang regjerede heri Landet fra 1866—70 — det var ikke i nogen lykkelig Anledning, den traadte frem — var der en vis brav, praktisk Fornuftighed i den Maade, hvorpaa Regeringen styrede Landet; den traadte da til af parlamentariske Grunde — man billige Grundene eller ikke — det var parlamentariske Grunde. Og den samme Regering traadte af i 1870 paa fuldstændig parlamentarisk Maade. Den var baade i sin Ind- og Udgang og i sin Væren parlamentarisk; da Folkethinget stemte imod den i et Punkt, den satte Pris paa, erklærede den dette for et Rabinetspørgsmaal og gik; den var konservativ i sine Forslag, og dog var der Fremfærd, der nogenlunde passede til det Fysiognomi, som Rigsdagen dengang havde. Og den nuværende Conseilspræsident havde da paa mange Punkter som Indenrigsminister Lykken med sig. Jeg vil sige: Al, hvor forandret! Det andet Affnit af den samme